

31999R1804

L 222/1

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

24.8.1999

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 1804/1999

ze dne 19. července 1999,

kterým se za účelem zahrnutí živočišné výroby doplňuje nařízení (EHS) č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 37 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že:

- (1) Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ⁽⁴⁾ stanoví, že Komise předloží nejpozději do 30. června 1995 návrhy týkající se zásad a zvláštních kontrolních opatření pro ekologickou živočišnou výrobu, nezpracované živočišné produkty a produkty určené k lidské spotřebě obsahující složky živočišného původu.
- (2) Poptávka po ekologicky vyprodukovaných zemědělských produktech roste a spotřebitelé mají o tyto produkty stále větší zájem.
- (3) Živočišná výroba umožňuje rozšířit tuto řadu produktů a zároveň podpořit v hospodářstvích s ekologickou produkcí rozvoj doplňkových činností, které mají významný podíl na příjmech těchto hospodářství.
- (4) Toto nařízení harmonizuje pravidla produkce, označování a kontroly pro nejdůležitější živočišné druhy; s výjimkou vodních živočichů je v případě dalších živočišných druhů, pro jejichž produkci toto nařízení pravidla nestanovuje,

vhodné v zájmu ochrany spotřebitele harmonizovat přinejmenším požadavky na označování a systém kontroly; v případě produktů akvakultury je vhodné vypracovat tato pravidla co nejdříve.

- (5) Živočišná výroba má navíc v hospodářstvích s ekologickou produkcí zásadní význam pro organizaci produkce, neboť je zdrojem organických látek a živin nezbytných pro obdělávanou půdu, a tak přispívá ke zlepšování půdy a k rozvoji trvale udržitelného zemědělství.
- (6) V zájmu zabránění znečištění životního prostředí, zvláště pak přírodních zdrojů jako půda a voda, musí ekologická živočišná výroba ze zásady udržovat úzkou vazbu k půdě, používat vhodné víceleté systémy střídání plodin a jako krmiva využívat produkty ekologického zemědělství vypěstované v daném hospodářství.
- (7) V zájmu zabránění znečištění vody dusíkatými sloučeninami je třeba, aby hospodářství s ekologickou živočišnou výrobou disponovala náležitou skladovací kapacitou a plány nakládání s pevným a tekutým odpadem z živočišné výroby.
- (8) Pastevní chov v souladu se zásadami ekologického zemědělství je obzvláště vhodnou aktivitou k udržování a zhodnocování neobdělávané půdy.
- (9) Musí být podporována značná biologická rozmanitost a výběr plemen musí zohledňovat jejich míru přizpůsobivosti podmínkám prostředí.
- (10) Geneticky modifikované organismy a produkty z nich odvozené nejsou slučitelné s ekologickou metodou produkce; v zájmu zachování důvěry spotřebitelů v ekologickou produkci by se v produktech, u nichž se uvádí původ z ekologické produkce, neměly používat geneticky modifikované organismy, jejich části ani z nich odvozené produkty.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 293, 5.10.1996, s. 23.

⁽²⁾ Úř. věst. C 133, 28.4.1997, s. 29.

⁽³⁾ Úř. věst. C 167, 2.6.1997, s. 55.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 198, 22.7.1991, s. 1. Nařízením naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 330/1999 (Úř. věst. L 40, 13.2.1999, s. 23).

- (11) Je vhodné dát spotřebitelům záruky, že produkty byly vyrobeny v souladu s tímto nařízením; pokud je to technicky možné, tento postup musí být založen na sledovatelnosti živočišných produktů.
- (12) Hospodářská zvířata musí být krmena travou a krmivy vyprodukovanými v souladu se zásadami ekologického zemědělství.
- (13) V současných podmínkách mohou mít chovatelé problémy se zajištěním zásob krmiva pro ekologický chov hospodářských zvířat, a proto by mělo být dočasně a v omezeném množství povoleno používání omezeného počtu krmiv, které nepocházejí z ekologického zemědělství.
- (14) Dále bude možná třeba s cílem zajištění základních potřeb výživy hospodářských zvířat využívat za přesně stanovených podmínek některé minerály, stopové prvky a vitaminy.
- (15) Ochrana zdraví zvířat by měla být založena převážně na prevenci, tj. na opatřeních, jako jsou vhodná volba plemen a kmenů, vyvážená kvalitní výživa a příznivé prostředí, obzvláště co se týče intenzity chovu, ustájení zvířat a chovatelských postupů.
- (16) V ekologickém zemědělství je zakázáno preventivní používání chemicky syntetizovaných alopatických léčivých přípravků.
- (17) Nicméně pokud jsou zvířata nemocná nebo zraněná, měla by být léčena ihned, přičemž je třeba dávat přednost fyto-terapeutickým nebo homeopatickým léčivým přípravkům a omezit podávání chemicky syntetizovaných alopatických léčivých přípravků na nezbytné minimum; pro zaručení integrity ekologického zemědělství pro spotřebitele by mělo být možné přijmout omezující opatření jako je dvojnásobná ochranná lhůta po použití chemicky syntetizovaných alopatických léčivých přípravků.
- (18) Ve většině případů by hospodářská zvířata měla mít přístup na venkovní oblasti volného pohybu či pastviny, kdykoli to dovolují povětrnostní podmínky, a takové venkovní oblasti by zpravidla měly být zřizovány podle vhodného systému střídání plodin.
- (19) Ustájení veškerých druhů hospodářských zvířat by mělo odpovídat potřebám daných zvířat, pokud jde o větrání, světlo, prostor a pohodlí, a rovněž by mělo být zajištěno, aby každé zvíře mělo dostatek prostoru k volnému pohybu a k rozvoji přirozeného chování ve stádu.
- (20) Systematické úkony vyvolávající u zvířat stres, bolest, nemoc nebo utrpení během produkce, manipulace, přepravy či porážky je třeba omezit na minimum; mohou být však povoleny specifické zásahy vlastní některým druhům produkce; používání látek určených ke stimulaci růstu nebo ke změně reprodukčních cyklů zvířat není v souladu se zásadami ekologického zemědělství.
- (21) Zvláštnosti včelařství si vyžadují zvláštní ustanovení, především s cílem zajistit zdroje pylu a nektaru odpovídající kvality a v dostatečném množství.
- (22) Všechny hospodářské subjekty, které uvádějí na trh produkty ekologické živočišné výroby, by měly podléhat pravidelné a jednotné kontrole; v hospodářstvích by měl být k dispozici rejstřík se stále aktualizovanými záznamy o zvířatech opouštějících hospodářství a vstupujících do něj, jakož i o prováděné léčbě.
- (23) V důsledku oblastních rozdílů v zemědělských a klimatických podmínkách jsou nutné některé přechodné doby u některých postupů a též pokud jde o parametry chovatelských budov a zařízení.
- (24) Současná různorodost zavedených postupů v ekologické živočišné výrobě v členských státech vyžaduje, aby členské státy měly možnost použít u zvířat a živočišných produktů vyprodukovaných na jejich území přísnější pravidla.
- (25) Údaje uvedené na označování, v propagačních materiálech nebo v obchodních dokumentech, které spotřebitel považuje za odkaz na ekologickou metodu produkce, jsou na základě nařízení (EHS) č. 2092/91 vyhrazeny produktům, které jsou vyráběny v souladu se zmíněným nařízením.
- (26) Některé údaje spotřebitel obvykle považuje za odkaz na ekologickou metodu produkce.
- (27) Nicméně je nutné poskytnout přechodnou dobu na přizpůsobení se požadavkům ekologického zemědělství držitelům ochranných známek, ovšem za předpokladu, že taková přechodná doba bude udělena pouze ochranným známkám s výše zmíněnými údaji, pokud žádost o zápis byla podána před vyhlášením nařízení (EHS) č. 2092/91 a pokud spotřebitel byl řádně informován o tom, že produkty nebyly vyrobeny podle ekologické metody produkce,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EHS) č. 2092/91 se mění takto:

1. Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

1. Toto nařízení se vztahuje na níže uvedené produkty, pokud tyto produkty nesou nebo mají nést označení poukazující na ekologickou metodu produkce:

- a) nezpracované zemědělské rostlinné produkty; též hospodářská zvířata a nezpracované živočišné produkty, do té míry, do jaké pro ně budou v přílohách I a III zavedeny zásady produkce a zvláštní kontrolní pravidla;
- b) zpracované zemědělské rostlinné a živočišné produkty určené k lidské spotřebě vyrobené převážně z jedné nebo více složek rostlinného nebo živočišného původu;
- c) krmiva, krmné směsi a krmné suroviny, na které se nevztahuje písm. a), počínaje vstupem v platnost nařízení uvedeného v odstavci 3.

2. Odchylně od odstavce 1 platí, že pokud pro některé živočišné druhy nejsou v příloze I stanovena podrobná pravidla produkce, použijí se pro tyto druhy a produkty z nich, s výjimkou akvakultury a produktů akvakultury, pravidla týkající se označování stanovená v článku 5 a pravidla týkající se kontroly stanovená v člancích 8 a 9. Dokud nebudou stanovena podrobná pravidla produkce, používají se vnitrostátní předpisy, nebo pokud neexistují, soukromoprávní normy přijímané či uznávané členskými státy.

3. Komise navrhne nejpozději do 24. srpna 2001 v souladu s postupem uvedeným v článku 14 nařízení stanovující požadavky na označování a kontrolu, jakož i bezpečnostní opatření ohledně produktů uvedených v odst. 1 písm. c), do té míry, do jaké tyto požadavky souvisejí s ekologickou metodou produkce.

Dokud nebude pro produkty uvedené v odst. 1 písm. c) přijato nařízení uvedené v prvním pododstavci, používají se vnitrostátní předpisy v souladu s právem Společenství, nebo pokud neexistují, soukromoprávní normy přijímané či uznávané členskými státy.“

2. Článek 2 se nahrazuje tímto:

„Článek 2

Pro účely tohoto nařízení se určitý produkt považuje za produkt nesoucí označení poukazující na ekologickou metodu

produkce, pokud tento produkt, jeho složky nebo suroviny jsou na označování, v propagačních materiálech nebo v obchodních dokumentech popsány způsobem, který se v příslušném členském státě používá, aby dal zákazníkovi najevo, že dotyčný produkt, jeho složky nebo suroviny byly získány podle pravidel produkce stanovených v článku 6, a zejména pokud jsou na něm uvedeny níže uvedené výrazy nebo jejich obvyklé odvozeniny (např. ‚bio‘, ‚eko‘ atd.) či zdrobněliny, samostatně nebo v kombinaci, kromě případů, kdy se tyto výrazy nevztahují na zemědělské produkty v potravinách či krmivech nebo zřetelně nemají žádnou souvislost s metodou produkce:

- španělsky: ecológico,
- dánsky: økologisk,
- německy: ökologisch, biologisch,
- řecky: βιολογικό,
- anglicky: organic,
- francouzsky: biologique,
- italsky: biologico,
- nizozemsky: biologisch,
- portugalsky: biológico,
- finsky: luonnonmukainen,
- švédsky: ekologisk.“

3. Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

Toto nařízení platí, aniž by byla dotčena ostatní ustanovení Společenství nebo ustanovení členských států v souladu s právem Společenství, která se týkají produktů uvedených v článku 1, jako jsou ustanovení upravující jejich produkci, přípravu, uvádění na trh, označování a kontrolu, včetně právních předpisů v oblasti potravin a krmiv.“

4. V čl. 4 odst. 3 se definice pojmu „příprava“ nahrazuje tímto:

„3. ‚přípravou‘ činnosti při konzervování nebo zpracování zemědělských produktů (včetně porážky a bourání živočišných produktů) a také balení nebo změny označování, které odkazuje na ekologické metody produkce u čerstvých, konzervovaných nebo zpracovaných produktů;“.

5. V článku 4 se doplňují nové definice, které znějí:

„11. ‚živočišnou výrobou‘ produkce domácích nebo zdomácnělých suchozemských zvířat (včetně hmyzu)

- a vodních živočichů chovaných v sladké, slané i brakické vodě. Produkty lovu nebo rybolovu volně žijících živočišných druhů nejsou považovány za ekologickou produkci;
12. ‚geneticky modifikovaným organismem (GMO)‘ každý organismus definovaný v článku 2 směrnice Rady 90/220/EHS ze dne 23. dubna 1990 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí(*)
13. ‚derivátem GMO‘ každá látka, která je vyrobena z GMO nebo s pomocí GMO, ale která je sama neobsahuje;
14. ‚použitím GMO a derivátů GMO‘ jejich použití jakožto potravin, složek potravin (včetně potravinářských přídatných látek a látek určených k aromatizaci potravin), prostředků nápomocných při zpracování (včetně extrakčních rozpouštědel), krmiv, krmných směsí, krmných surovin, doplňkových látek v krmivech, prostředků nápomocných při zpracování krmiv, určitých produktů používaných ve výživě zvířat podle směrnice 82/471/EHS (**), přípravků na ochranu rostlin, veterinárních léčivých přípravků, hnojiv, pomocných půdních látek, osiv, vegetativního množitelského materiálu a hospodářských zvířat;
15. ‚veterinárními léčivými přípravky‘ produkty definované v čl. 1 odst. 2 směrnice Rady 65/65/EHS ze dne 26. ledna 1965 o sblížování právních a správních předpisů týkajících se léčivých přípravků (**);
16. ‚homeopatickými veterinárními léčivými přípravky‘ produkty definované v čl. 1 odst. 1 směrnice Rady 92/74/EHS ze dne 22. září 1992, kterou se rozšiřuje oblast působnosti směrnice 81/851/EHS o sblížování právních a správních předpisů týkajících se veterinárních léčivých přípravků a kterou se stanoví doplňující ustanovení pro homeopatické veterinární léčivé přípravky (****);
17. ‚krmivý‘ produkty definované v čl. 2 písm. a) směrnice Rady 79/373/EHS ze dne 2. dubna 1979 o uvádění krmných směsí na trh (*****);
18. ‚krmnými surovinami‘ produkty definované v čl. 2 písm. a) směrnice Rady 96/25/ES ze dne 29. dubna 1996 o oběhu krmných surovin, kterou se mění směrnice 70/524/EHS, 74/63/EHS, 82/471/EHS a 93/74/EHS a zrušuje směrnice 77/101/EHS (*****);
19. ‚krmnými směsí‘ produkty definované v čl. 2 písm. b) směrnice 79/373/EHS;
20. ‚doplňkovými látkami v krmivech‘ produkty, definované v čl. 2 písm. a) směrnice Rady 70/524/EHS ze dne 23. listopadu 1970 o doplňkových látkách v krmivech (*****);
21. ‚určitými produkty používanými ve výživě zvířat‘ produkty používané ve výživě zvířat, na něž se vztahuje směrnice Rady 82/471/EHS ze dne 30. června 1982 o určitých produktech používaných ve výživě zvířat;
22. ‚ekologickou výrobní jednotkou/hospodářstvím/chovem‘ výrobní jednotka, hospodářství nebo chov, které dodržují ustanovení tohoto nařízení;
23. ‚ekologickými krmivý/krmnými surovinami‘ krmiva/krmné suroviny vyrobené v souladu s pravidly produkce uvedenými v článku 6;
24. ‚přecházejícími krmivý/krmnými surovinami‘ krmiva/krmné suroviny, které vyhovují pravidlům produkce uvedeným v článku 6, s výjimkou přechodného období, během něhož se tato pravidla používají nejméně jeden rok před sklizní;
25. ‚konvenčními krmivý/krmnými surovinami‘ krmiva/krmné suroviny, které nespadají do kategorií uvedených v bodech 23 a 24.

(*) Úř. věst. L 117, 8.5.1990, s. 15. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 97/35/ES (Úř. věst. L 169, 27.6.1997, s. 72).

(**) Úř. věst. L 213, 21.7.1982, s. 8. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 1999/20/ES (Úř. věst. L 80, 25.3.1999, s. 20).

(***) Úř. věst. 22, 9.2.1965, s. 369. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 93/39/EHS (Úř. věst. L 214, 24.8.1993, s. 22).

(****) Úř. věst. L 297, 13.10.1992, s. 12.

(*****) Úř. věst. č. L 86, 6.4.1979, s. 30. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 98/87/ES (Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 43).

(*****) Úř. věst. L 125, 23.5.1996, s. 35. Směrnice ve znění směrnice 98/67/ES (Úř. věst. L 261, 24.9.1998, s. 10).

(*****) Úř. věst. L 270, 14.12.1970, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 45/1999 (Úř. věst. L 6, 21.1.1999, s. 3).“;

6. V čl. 5 odst. 3 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„h) produkt byl vyroben bez použití geneticky modifikovaných organismů či jejich derivátů.“

7. V článku 5 se vkládá nový odstavec, který zní:

„3a. Odchylně od odstavců 1 až 3 mohou být ochranné známky, které nesou označení zmíněné v článku 2,

používány až do 1. července 2006 k označování a propagaci produktů, které nevyhovují tomuto nařízení, za podmínky, že:

— žádost o zápis ochranné známky byla podána před 22. červencem 1991 – a ve Finsku, v Rakousku a ve Švédsku před 1. lednem 1995 – a byla v souladu s první směrnicí Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblížíjí právní předpisy členských států o ochranných známkách (*), a

— ochranná známka bude vždy doprovázena jasným, viditelným a snadno čitelným upozorněním, že produkty nebyly vyrobeny ekologickou metodou produkce podle tohoto nařízení.

(*) Úř. věst. 40, 11.2.1989, s. 1. Směrnice ve znění rozhodnutí 92/10/EHS (Úř. věst. L 6, 11.1.1992, s. 35).“

8. V čl. 5 odst. 5 se úvodní věta nahrazuje tímto:

„5. Rostlinné produkty označované nebo propagované podle odstavců 1 nebo 3 mohou nést označení odkazující na přechod na ekologickou metodu produkce, pokud:“

9. V čl. 5 odst. 5 se písmeno d) nahrazuje tímto:

„d) produkt obsahuje pouze jednu rostlinnou složku zemědělského původu.“

10. V čl. 5 odst. 5 se doplňuje nové písmeno, které zní:

„f) produkt byl vyroben bez použití geneticky modifikovaných organismů či jejich derivátů.“

11. V čl. 5 odst. 5a se doplňuje nové písmeno, které zní:

„i) produkt byl vyroben bez použití geneticky modifikovaných organismů či jejich derivátů.“

12. V článku 5 se odstavec 10 nahrazuje tímto:

„10. Produkt uvedený v čl. 1 odst. 1 písm. a) a b) obsahující složku získanou podle pravidel stanovených v článku 6 nesmí obsahovat stejnou složku, která by nebyla získána podle těchto pravidel.“

13. V článku 6 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Z ekologické metody produkce vyplývá, že pro produkci produktů uvedených v čl. 1 odst. 1 písm. a), kromě osiva a vegetativního rozmnožovacího materiálu:

a) musí být splněny přinejmenším požadavky přílohy I a v případě potřeby prováděcí pravidla, která se k nim vztahují;

b) pouze produkty složené z látek zmíněných v příloze I nebo vyjmenovaných v příloze II mohou být použity jako přípravky na ochranu rostlin, hnojiva, pomocné půdní látky, krmiva, krmné suroviny, krmné směsi, doplňkové látky v krmivech, určité produkty používané ve výživě zvířat ve smyslu směrnice 82/471/EHS, čisticí a dezinfekční produkty pro chovatelské budovy a zařízení, produkty určené k ochraně před škůdci a chorobami v chovatelských budovách a zařízeních nebo k jiným účelům, pokud je pro některé produkty takový účel upřesněn v příloze II. Mohou být použity pouze za zvláštních podmínek stanovených v přílohách I a II a to takovým způsobem, který je povolen v dotyčných členských státech v zemědělství obecně v souladu s příslušnými ustanoveními Komise nebo s vnitrostátními předpisy v souladu s právem Společenství;

c) používá se výhradně osivo a vegetativní rozmnožovací materiál vyprodukovaný ekologickou metodou produkce uvedenou v odstavci 2;

d) není povoleno používat geneticky modifikované organismy ani jejich deriváty s výjimkou veterinárních léčivých přípravků.“

14. V článku 6 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Z ekologické metody produkce vyplývá, že u osiva a vegetativního rozmnožovacího materiálu byly matečná rostlina v případě osiva a matečná rostlina(y) v případě vegetativního rozmnožovacího materiálu vyprodukovány:

a) bez použití geneticky modifikovaných organismů či jejich derivátů a

b) v souladu s odst. 1 písm. a) a b) přinejmenším po jednu generaci nebo u trvalých kultur po dvě vegetační období.“

15. V čl. 6 odst. 3 písm. a) a b) se datum „31. prosince 2000“ nahrazuje datem „31. prosince 2003“.

16. V čl. 6 odst. 4 se datum „31. prosince 1999“ nahrazuje datem „31. prosince 2002“.

17. V čl. 7 odst. 1 se úvodní věta a písmeno a) nahrazují tímto:

„1. Produkty, které v době přijetí tohoto nařízení nebyly povoleny z důvodů uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. b), mohou

být zařazeny do přílohy II, pokud jsou splněny níže uvedené podmínky:

a) používají-li se k ochraně rostlin před škůdci nebo chorobami nebo k čištění a dezinfekci chovatelských budov a zařízení:

— jsou nezbytné pro ochranu před škodlivými organismy nebo určitou chorobou, před kterými se nelze chránit jinými biologickými, pěstitelskými, fyzickými nebo šlechtitelskými metodami, a

— podmínky, za kterých se používají, vylučují jakýkoli přímý styk s osivem, rostlinami, rostlinnými produkty, hospodářskými zvířaty a živočišnými produkty; avšak v případě trvalých kultur může dojít k přímému kontaktu, ale pouze mimo vegetačního období jedlých částí (plodů), pokud takové použití nepřímě nevede k přítomnosti reziduí produktu v jedlých částech, a

— jejich použití nevede nebo nepřispívá k nepříjemným dopadům na životní prostředí nebo k jeho zamoření.“

18. V článku 7 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1b. Pokud jde o minerály a stopové prvky používané ve výživě zvířat, do přílohy II mohou být přidány doplňkové zdroje těchto produktů, pokud jsou přírodního původu nebo – v případě, že tomu tak není – syntetické, ovšem mající stejnou formu jako přírodní produkty.“

19. V čl. 9 odst. 11 se zrušují slova „ze dne 26. června 1989“.

20. V článku 9 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„12.a) Aniž by byla dotčena ustanovení přílohy III, členské státy zajistí, aby se kontroly pokud jde o produkci masa hospodářských zvířat týkaly všech stádií produkce, porážky, bourání a veškeré další přípravy až po prodej spotřebiteli s cílem zaručit do té míry, do jaké je to technicky možné, sledovatelnost živočišných produktů v rámci procesu produkce, zpracování a veškeré další přípravy, počínaje výrobní jednotkou, v níž byla hospodářská zvířata vyprodukována, až po konečnou balicí jednotku nebo označovací jednotku. Informují Komisi a předají jí zprávu o dohledu zmíněnou v článku 15 s uvedením učiněných opatření a jejich monitoringu.

b) Pokud jde o ostatní živočišné produkty mimo maso, v příloze III budována další ustanovení, která zaručí sledovatelnost do té míry, do jaké je to technicky možné.

c) Opatření činěná podle článku 9 musí v každém případě zajišťovat, aby spotřebitelům byly poskytovány záruky, že produkty byly vyrobeny v souladu s tímto nařízením.“

21. V čl. 11 odst. 6 písm. a) se datum „31. prosince 2002“ nahrazuje datem „31. prosince 2005“.

22. V článku 12 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Nicméně s ohledem na pravidla uvedená v příloze I oddílu B vztahující se na živočišnou výrobu mohou členské státy použít přísnější pravidla na hospodářská zvířata a živočišné produkty produkované na jejich území, pokud jsou tato pravidla v souladu s právem Společenství a nezakazují ani neomezují uvádění na trh jiných zvířat a živočišných produktů, které splňují požadavky tohoto nařízení.“

23. Článek 13 se nahrazuje tímto:

„Článek 13

V souladu s postupem stanoveným v článku 14 mohou být přijaty:

— prováděcí pravidla k tomuto nařízení,

— změny příloh I až IV, VI, VII a VIII,

— změny přílohy V za účelem vymezení loga Společenství, které bude doplněno k údajům ukazujícím, že produkty podléhají kontrolnímu systému, nebo tyto údaje nahradí,

— omezení a prováděcí opatření týkající se použití odchylky v případě veterinárních léčiv uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. d),

— prováděcí opatření přijatá na základě vědeckých důkazů či technického pokroku, kterými se provádí zákaz používání geneticky modifikovaných organismů a jejich derivátů, zejména s ohledem na nejnižší prahovou hodnotu nevyhnutelné kontaminace, která nesmí být překročena.“

24. Za článek 15 se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 15a

S ohledem na opatření uvedená v tomto nařízení, zvláště ta, jež má provádět Komise k dosažení cílů stanovených

v člancích 9 a 11 a v technických přílohách, je každoročně v rámci rozpočtového procesu stanovena nezbytná přidělová částka.“

25. Přílohy I, II, III a VI se mění a přílohy VII a VIII se doplňují v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Pro dodržení přechodných období uvedených v příloze I částech B a C bude bráno v úvahu období do 24. srpna 2000, pokud hospodářský subjekt může prokázat způsobem, který je shledán ze strany kontrolního orgánu nebo subjektu dostatečným, že po toto období produkoval v souladu s platnými vnitrostátními

předpisy, nebo pokud neexistují, soukromoprávními normami přijímanými či uznávanými členskými státy.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Použije se ode dne 24. srpna 2000. Nicméně zákaz používat geneticky modifikované organismy a jejich deriváty, a zejména ustanovení čl. 5 odst. 3 písm. h), čl. 5 odst. 5 písm. f), čl. 5 odst. 5a písm. i), čl. 6 odst. 1 písm. d), čl. 6 odst. 2 písm. a) a přílohy I části B bodu 4.18 nařízení (EHS) č. 2092/91 jsou okamžitě použitelné.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 19. července 1999.

Za Radu

předseda

K. HEMILÄ

PŘÍLOHA

I. Příloha I se mění takto:

1. Voddíle nadepsaném „Rostliny a rostlinné produkty“ se vypouští pododstavec o zvířatech a živočišných produktech.
2. Nadpis „Rostliny a rostlinné produkty“ se nahrazuje tímto: „A. Rostliny a rostlinné produkty.“
3. Doplňují se nové nadpisy a části, které znějí:

„B. HOSPODÁŘSKÁ ZVÍŘATA A ŽIVOČIŠNÉ PRODUKTY Z NÁSLEDUJÍCÍCH DRUHŮ: SKOT (VČETNĚ DRUHŮ BUVOLEC A BIZON), PRASATA, OVCE, KOZY, KOŇOVITÍ, DRŮBEŽ

1. **Obecné zásady**

- 1.1 Živočišná výroba tvoří nedílnou součást mnohých hospodářství, která vyrábějí ekologickou metodou produkce.
- 1.2 Živočišná výroba musí přispívat k rovnováze systémů zemědělské produkce poskytováním potřebných živin rostlinám a obohacováním půdy o organické látky. Může tudíž napomáhat vytváření a udržení vzájemné závislosti mezi půdou a plodinami, plodinami a zvířaty a zvířaty a půdou. V rámci tohoto pojetí není produkce bez závislosti na půdě (production hors sol) v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.
- 1.3 Díky používání obnovitelných zdrojů (statkových hnojiv, luštěnin a pícnin) umožňují kombinace pěstování plodin a chovu a systémy pastvy udržení a dlouhodobé zlepšování úrodnosti půdy a přispívají k rozvoji trvale udržitelného zemědělství.
- 1.4 Ekologický chov je produkcí vázanou na půdu. Kromě výjimek povolených v této příloze musí mít hospodářská zvířata přístup na venkovní oblasti volného pohybu a počet zvířat připadající na plošnou jednotku musí být omezen tak, aby bylo možno zajistit integrované řízení živočišné a rostlinné výroby ve výrobní jednotce, a tak se snížila na minimum jakákoliv forma znečištění, obzvláště znečištění půdy a povrchové i podzemní vody. Počet chovaných zvířat musí být v těsné závislosti na ploše, která je k dispozici, aby se předešlo problémům s nadměrným spásáním a erozí a bylo možné rozmetat statková hnojiva, aniž by došlo k jakýmkoliv škodlivým dopadům na životní prostředí. Podrobná pravidla použití statkových hnojiv jsou uvedena v oddílu 7.
- 1.5 V ekologickém chovu musí být všechna hospodářská zvířata v rámci dané výrobní jednotky chována v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení.
- 1.6 Nicméně hospodářská zvířata, která nejsou chována v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení, jsou v hospodářství přípustná za podmínky, že jsou chována v jednotce, jejíž budovy a pozemky jsou jasně odděleny od jednotek produkujících v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení, a že se jedná o odlišné živočišné druhy.
- 1.7 Odchylně od této zásady mohou hospodářská zvířata, která nejsou chována v souladu s ustanoveními tohoto nařízení, každoročně po omezenou dobu používat pastviny jednotek dodržujících pravidla stanovená v tomto nařízení, za podmínky, že tato zvířata pocházejí z extenzivního chovu (ve smyslu čl. 6 odst. 5 nařízení (ES) č. 950/97 (*) nebo v případě druhů, které v tomto nařízení nejsou uvedeny, odpovídá-li počet zvířat na hektar 170 kg dusíku na hektar a rok ve smyslu přílohy VII tohoto nařízení) a že nejsou na těchto pastvinách současně s jinými zvířaty podléhajícími ustanovením tohoto nařízení. Tato odchylka podléhá předchozímu povolení ze strany kontrolního orgánu nebo subjektu.
- 1.8 Na základě druhé odchylky od této zásady se zvířata chovaná v souladu s ustanoveními tohoto nařízení mohou pást na státní nebo obecní půdě za podmínky, že:
  - a) po dobu nejméně tří let nebyly na ošetření této půdy použity žádné jiné produkty než produkty povolené přílohou II tohoto nařízení;
  - b) všechna zvířata, která se pasou na této půdě a nepodléhají ustanovením tohoto nařízení, pocházejí z extenzivní produkce podle čl. 6 odst. 5 nařízení (ES) č. 950/97; nebo v případě, že se jedná o druhy neuvedené ve zmíněném nařízení, za podmínky, že počet zvířat na hektar odpovídá 170 kg dusíku na hektar a rok ve smyslu přílohy VII tohoto nařízení;

- c) všechny živočišné produkty vyprodukované ze zvířat chovaných v souladu s ustanoveními tohoto nařízení, která se však pásala na této půdě, nebudou považovány za produkty ekologického zemědělství, s výjimkou případu, kdy kontrolní orgán nebo subjekt obdrží důkaz o tom, že tato zvířata byla náležitým způsobem oddělena od zvířat, jež nebyla chována v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

2. Přechod

2.1 Přechod půdy v souvislosti s ekologickou živočišnou výrobou

2.1.1 V případě přechodu výrobní jednotky musí být celá plocha jednotky určená k výživě zvířat v souladu s pravidly ekologického zemědělství, a to vzhledem k přechodným obdobím pro rostliny a rostlinné produkty stanoveným v části A této přílohy.

2.1.2 Odchylně od této zásady může být přechodné období zkráceno na jeden rok u pastvin a volných výběhů používaných pro nebyložravé druhy. Toto období může být zkráceno na šest měsíců v případě, že daná půda nebyla v poslední době ošetřována jinými produkty než těmi, které jsou uvedeny v příloze II tohoto nařízení. Tuto odchylku musí schválit kontrolní orgán nebo subjekt.

2.2 Přechod hospodářských zvířat a živočišných produktů

2.2.1 Pokud se živočišné produkty mají prodávat jako produkty pocházející z ekologického zemědělství, hospodářská zvířata musí být chována v souladu s pravidly tohoto nařízení, a to nejméně po dobu:

- dvanácti měsíců v případě koňovitých a skotu (včetně druhů buvolc a bizon) určených k produkci masa, přičemž v každém případě alespoň po dobu tří čtvrtin jejich života,
- šesti měsíců v případě malých přežvýkavců a prasat; nicméně po přechodnou dobu tří let do 24. srpna 2003 činí tato doba pro prasata čtyři měsíce,
- šesti měsíců v případě zvířat chovaných na mléko; nicméně po přechodnou dobu tří let do 24. srpna 2003 činí tato doba tři měsíce,
- deseti týdnů v případě drůbeže chované na maso, která přibyla do chovu dříve než ve věku tří dnů,
- šesti týdnů v případě drůbeže určené k produkci vajec.

2.2.2 Odchylně od bodu 2.2.1 a za účelem vytvoření stáda mohou být po přechodnou dobu do 31. prosince 2003 telata a malí přežvýkavci určené k produkci masa prodáváni, jako by pocházeli z ekologického chovu, za podmínky, že:

- pocházejí z extenzivního chovu,
- byli chováni v ekologické výrobní jednotce až do chvíle jejich prodeje nebo porážky po dobu minimálně šesti měsíců v případě telat a dvou měsíců v případě malých přežvýkavců,
- původ zvířat je v souladu s podmínkami uvedenými v bodě 3.4 čtvrté a páté odrážce.

2.3 Současný přechod

2.3.1 Odchylně od bodů 2.2.1, 4.2 a 4.4, pokud se provádí současný přechod celé výrobní jednotky včetně chovu, pastvin nebo půdy používané pro výživu zvířat, je celkové přechodné období pro chov, pastviny nebo půdu používanou pro výživu zvířat zkrácena na dvacet čtyři měsíců s výhradou těchto podmínek:

- a) tato odchylka se použije pouze na již existující zvířata a jejich potomstvo a též na půdu používanou k výživě zvířat/pastvě před začátkem přechodu;
- b) zvířata jsou krmena převážně produkty z výrobní jednotky.

3. Původ zvířat

3.1 Při volbě plemen nebo kmenů je třeba brát v úvahu schopnost zvířat přizpůsobit se podmínkám prostředí, stejně jako jejich životaschopnost a odolnost vůči chorobám. Kromě toho plemena nebo kmeny zvířat musí být zvoleny tak, aby se předešlo určitým chorobám nebo zdravotním problémům, které se obzvláště vyskytují u některých plemen nebo kmenů používaných v intenzivním chovu (např. stresový syndrom prasat, enzootická meningoencefalomyelitida prasat, náhlá smrt, samovolný potrat, komplikovaný porod vyžadující císařský řez atd.). Přednost musí být dána domorodým plemenům a kmenům.

- 3.2 Zvířata musí pocházet z výrobních jednotek, které dodržují pravidla produkce vztahující se na jednotlivé druhy živočišné výroby, jež jsou stanovena v článku 6 a v této příloze. Tento systém produkce se musí používat po celou dobu života těchto zvířat.
- 3.3 Na základě první odchylky mohou být za podmínky předchozího povolení kontrolního orgánu nebo subjektu předmětem přechodu hospodářská zvířata chovaná ve výrobní jednotce, jež nedodržuje ustanovení tohoto nařízení.
- 3.4 Na základě druhé odchylky je možné v případě, že se utváří nové stádo a množství hospodářských zvířat chovaných ekologicky je nedostatečné, přivést do ekologické výrobní jednotky zvířata, která nebyla chována ekologicky, a to s výhradou těchto podmínek:
- slepičky určené k produkci vajec nesmějí být starší osmnácti týdnů,
  - drůbeží mláďata určená k produkci brojlerů musí být méně než tři dny stará v době, kdy opouštějí svou původní výrobní jednotku,
  - buvoli musí být mladší šesti měsíců,
  - telata a hříbata musí být chována v souladu s ustanoveními tohoto nařízení od odstavu a v každém případě musí být mladší šesti měsíců,
  - ovce a kozy musí být chovány v souladu s ustanoveními tohoto nařízení od odstavu a v každém případě musí být mladší čtyřiceti pěti dny,
  - selata musí být chována v souladu s ustanoveními tohoto nařízení od odstavu a musí vážit méně než 25 kg.
- 3.5 Tato odchylka, kterou musí předem povolit kontrolní orgán nebo subjekt, se používá po přechodnou dobu do 31. prosince 2003.
- 3.6 Na základě třetí odchylky povolí kontrolní orgán nebo subjekt obnovení či opětovné vytvoření stáda nebo hejna, jestliže nejsou k dispozici ekologicky chovaná zvířata, a v následujících případech:
- a) v případě vysoké úmrtnosti zvířat způsobené chorobami či přírodními katastrofami;
  - b) v případě slepiček určených k produkci vajec, pokud nejsou starší osmnácti týdnů;
  - c) v případě drůbeže chované na maso mladší tři dny a prasat po odstavu o hmotnosti méně než 25 kg.
- V případech uvedených pod písmeny b) a c) je odchylka povolena po přechodnou dobu do 31. prosince 2003.
- 3.7 V případě prasat, slepiček a drůbeže chované na maso bude před uplynutím přechodné doby tato odchylka přezkoumána pro posouzení, zda existují důvody k prodloužení této přechodné doby.
- 3.8 Na základě čtvrté odchylky je možné za účelem doplnění přirozeného přírůstku a zajištění obnovy stáda každoročně přivést do hospodářství samice (dosud nerodící) pocházející z neekologických chovů, a sice maximálně do výše 10 % počtu dospělých koní nebo skotu (včetně druhů buvolců a bizonů) a 20 % počtu dospělých prasat, ovcí a koz, pokud zvířata z ekologických chovů nejsou k dispozici, a to za podmínky povolení ze strany kontrolního orgánu nebo subjektu.
- 3.9 Procenta, která stanovuje výše zmíněná odchylka, se nevztahují na výrobní jednotky s méně než deseti kusy koní nebo skotu nebo méně než pěti kusy prasat, ovcí či koz. V případě těchto jednotek je zmíněná obnova omezena na nanejvýš jedno zvíře ročně.
- 3.10 Tato procenta mohou být zvýšena až na 40 % na základě stanoviska nebo souhlasu kontrolního orgánu nebo subjektu, a to v následujících zvláštních případech:
- při podstatném rozšíření chovu,
  - při změně plemene,
  - při zavádění nového druhu živočišné výroby.
- 3.11 Na základě páté odchylky je povoleno přivést do hospodářství plemenné samce původem z neekologických chovů, pokud budou nadále vždy chováni a krmeni podle pravidel uvedených v tomto nařízení.

- 3.12 Pokud zvířata pocházejí z výrobních jednotek, jejichž postupy neodpovídají ustanovením tohoto nařízení ve smyslu podmínek a omezení uvedených v bodech 3.3 až 3.11, období uvedená v bodě 2.2.1 musí být dodržena, aby produkty mohly být prodávány jakožto produkty ekologického zemědělství, přičemž po tato období musí být dodržována všechna ustanovení tohoto nařízení.
- 3.13 Pokud zvířata pocházejí z výrobních jednotek, jejichž postupy neodpovídají ustanovením tohoto nařízení, je třeba věnovat mimořádnou pozornost veterinárním opatřením. V závislosti na místních podmínkách může kontrolní orgán nebo subjekt učinit zvláštní opatření jako např. provedení depistáže nebo zavedení karantény.
- 3.14 Komise předloží do 31. prosince 2003 zprávu o dostupnosti hospodářských zvířat z ekologických chovů s výhledem případného předložení návrhu Stálému výboru s cílem zajistit, aby veškeré maso z ekologické produkce pocházelo ze zvířat narozených a chovaných v ekologických hospodářstvích.
- 4. Výživa**
- 4.1 Výživa je určena k zajištění kvalitní produkce spíše než k maximalizaci výroby, přičemž musí respektovat výživové potřeby zvířat v různých stádiích vývoje. Výkrm je povolen, pokud je v jakémkoliv stádiu chovu vratný. Nucené vykrmování je zakázáno.
- 4.2 Výživa zvířat musí být zajišťována krmivy pocházejícími z ekologického zemědělství.
- 4.3 Zvířata musí být dále chována v souladu s pravidly stanovenými v této příloze a krmena přednostně krmivy z dané výrobní jednotky nebo v případě, že to není možné, krmivy z jiných jednotek nebo podniků, které se řídí ustanoveními tohoto nařízení.
- 4.4 Zařazení přecházejících krmiv do krmné dávky je povoleno až do výše 30 % krmného receptu v průměru. Pokud přecházející krmiva pocházejí z některé jednotky daného hospodářství, může být toto množství zvýšeno až na 60 %.
- 4.5 Výživa mláďat savců musí být založena na přírodním mléku, přednostně na mateřském mléku. Všichni savci musí být krmeni přírodním mlékem po minimální období, které se liší podle druhu a činí tři měsíce u skotu (včetně druhů buvolc a bizon) a koňovitých, čtyřicet pět dní u ovcí a koz a čtyřicet dní u prasat.
- 4.6 Členské státy v případě potřeby určí pásma nebo oblasti, v nichž je možný sezonní přesun zvířat (včetně stěhování zvířat na pastvu do hor), aniž by byla dotčena ustanovení této přílohy ohledně výživy hospodářských zvířat.
- 4.7 Systémy chovu býložravců musí být založeny na maximálním využívání pastvin podle dostupnosti pastvin v různých obdobích roku. Nejméně 60 % sušiny v denní krmné dávce musí pocházet z objemných, čerstvých, sušených nebo silážovaných krmiv. Kontrolní orgán nebo subjekt nicméně může povolit snížení tohoto požadavku na 50 % u zvířat chovaných k produkci mléka, a to na maximální dobu tří měsíců na začátku laktace.
- 4.8 Odchylně od bodu 4.2 je po přechodnou dobu do 24. srpna 2005 povoleno používání omezeného podílu konvenčních krmiv v případech, kdy se ukáže, že provozovatel nemůže získat krmiva výhradně z ekologické produkce. Maximální procento konvenčních krmiv povolených za rok činí 10 % u býložravců a 20 % u ostatních druhů. Tyto hodnoty se počítají každoročně a vztahují se k sušině krmiv zemědělského původu. Maximální povolené procento konvenčních krmiv v denní krmné dávce s výjimkou období sezonního přesunu zvířat činí 25 % sušiny.
- 4.9 Odchylně od bodu 4.8 mohou v případě ztráty na produkci píce způsobené zejména výjimečnými meteorologickými podmínkami příslušné orgány členských států povolit na omezenou dobu a pro vymezenou oblast vyšší procento konvenčních krmiv, je-li taková odchylka odůvodněná. Kontrolní orgán nebo subjekt může použít tuto odchylku na jednotlivé provozovatele na základě souhlasu příslušného orgánu.
- 4.10 V případě drůbeže ve fázi výkrmu musí krmný recept obsahovat nejméně 65 % obilovin.
- 4.11 Do denní krmné dávky prasat a drůbeže musí být přidána objemná, čerstvá, sušená nebo silážovaná krmiva.
- 4.12 Jako doplňkové látky nebo prostředky nápomocné při zpracování mohou být při silážování použity pouze produkty vyjmenované v příloze II části D bodech 1.5 a 3.1.

- 4.13 Konvenční krmné suroviny zemědělského původu smějí být používány ve výživě zvířat, pouze pokud jsou uvedeny v příloze II části C oddílu 1 (krmné suroviny rostlinného původu), při dodržení množstevních omezení stanovených v této příloze a výhradně pokud byly vyrobeny nebo připraveny bez použití chemických rozpouštědel.
- 4.14 Krmné suroviny živočišného původu (ať již konvenční nebo ekologické) mohou být používány, pouze pokud jsou uvedeny v příloze II části C oddílu 2 a při dodržení množstevních omezení stanovených v této příloze.
- 4.15 Část C oddíly 1, 2 a 3 a část D přílohy II budou přezkoumány nejpozději do 24. srpna 2003 s cílem vypustit především konvenční krmné suroviny zemědělského původu vyráběné ve Společenství v dostatečném množství ekologickým způsobem.
- 4.16 V zájmu uspokojení výživových potřeb zvířat smějí být k výživě zvířat používány pouze produkty uvedené v příloze II části C oddílu 3 (minerály) a v části D bodech 1.1 (stopové prvky) a 1.2 (vitaminy, provitaminy a chemicky přesně definované látky s podobnými účinky).
- 4.17 Pouze produkty uvedené v příloze II části D bodech 1.3 (enzymy), 1.4 (mikroorganismy) a 1.6 (pojiva, protispěkové látky a srážedla) a oddílech 2 (určité produkty používané ve výživě zvířat) a 3 (prostředky nápomocné při zpracování krmiv) smějí být používány za účelem výživy zvířat u výše zmíněných kategorií. Ve výživě zvířat se nesmějí používat antibiotika, kokcidostatika, léčebné látky, růstové stimulatory ani žádné jiné látky určené ke stimulaci růstu nebo produkce.
- 4.18 Krmiva, krmné suroviny, krmné směsi, doplňkové látky v krmivech, prostředky nápomocné při zpracování a určité produkty používané ve výživě zvířat nesmějí být vyrobeny za pomoci geneticky modifikovaných organismů nebo jejich derivátů.

5. Prevence chorob a veterinární péče

- 5.1 V ekologickém chovu spočívá prevence chorob na následujících zásadách:
- a) vhodná volba plemen nebo kmenů (viz oddíl 3);
  - b) používání takových chovatelských postupů, které odpovídají potřebám daného druhu, s cílem zvýšit odolnost zvířat vůči chorobám a předcházet infekcím;
  - c) používání kvalitních krmiv spolu s pravidelným výběhem a přístupem na pastviny, což podporuje přirozenou imunitu zvířete;
  - d) udržování vhodné intenzity chovu, aby se zabránilo nadměrnému počtu zvířat a tím způsobeným veterinárním problémům.
- 5.2 Výše uvedené zásady by měly omezit zdravotní problémy zvířat tak, aby bylo možné řešit veterinární otázky především v rámci prevence.
- 5.3 Pokud přes veškerá výše zmíněná preventivní opatření dojde k onemocnění nebo zranění zvířete, toto zvíře musí být okamžitě ošetřeno, a to v případě potřeby v izolaci a v prostorách k tomu přizpůsobených.
- 5.4 Používání veterinárních léčivých přípravků v ekologickém zemědělství se musí řídit následujícími zásadami:
- a) před chemicky syntetizovanými alopatickými veterinárními léčivými přípravky nebo před antibiotiky musí být dávana přednost fytotherapeutickým přípravkům (např. rostlinným výtažkům (kromě antibiotik), rostlinným trestím atd.), homeopatickým produktům (například látkám rostlinného, živočišného nebo minerálního původu), jakož i stopovým prvkům a látkám uvedeným v příloze II části C oddílu 3, a to za podmínky, že mají skutečný terapeutický účinek na daný živočišný druh i na daný stav, který je léčen;
  - b) pokud se výše zmíněné přípravky ukáží jako neúčinné v léčbě choroby či zranění nebo jejich účinnost není pravděpodobná a pokud je léčba nutná k tomu, aby bylo zvíře ušetřeno bolesti nebo utrpení, je možné podat chemicky syntetizované alopatické veterinární léčivé přípravky nebo antibiotika, a to na zodpovědnost veterináře;
  - c) používání chemicky syntetizovaných alopatických veterinárních léčivých přípravků nebo antibiotik k preventivní léčbě je zakázáno.

- 5.5 Kromě výše zmíněných zásad se použijí tato pravidla:
- je zakázáno používání látek určených ke stimulaci růstu nebo produkce (včetně antibiotik, kokcidiosťatik a dalších umělých prostředků sloužících ke stimulaci růstu), jakož i používání hormonů nebo obdobných látek s cílem řízení reprodukce (například indukce nebo synchronizace říje) nebo za jinými účely. Je však možné podávat hormony jednotlivým zvířatům v rámci léčebné veterinární péče;
  - je povolena veterinární péče poskytovaná zvířatům a ošetření budov, zařízení a vybavení, jež vyžadují vnitrostátní právní předpisy nebo právní předpisy Společenství, včetně použití veterinárních imunologických přípravků v situaci, kdy byl zjištěn výskyt choroby v konkrétní oblasti, v níž se nachází výrobní jednotka.
- 5.6 Kdykoliv mají být použity veterinární léčivé přípravky, je třeba jasně označit druh produktu (s upřesněním aktivních farmakologických látek), jakož i podrobnosti o diagnóze, dávkování, způsobu podávání, době léčby a zákonné ochranné lhůtě. Tyto informace musí být sděleny kontrolnímu orgánu nebo subjektu před tím, než budou tato zvířata nebo produkty z nich uvedena na trh jakožto zvířata nebo produkty z ekologické produkce. Léčená zvířata musí být jasně označena, a to jednotlivě v případě velkých zvířat a jednotlivě nebo po partiích v případě drůbeže a malých zvířat.
- 5.7 Ochranná lhůta mezi posledním podáním alopatického veterinárního léčivého přípravku zvířeti za normálních podmínek užívání a produkcí potravin z tohoto zvířete s odkazem na ekologickou produkci musí být dvojnásobně dlouhá oproti zákonné ochranné lhůtě a v případě, že zákonná ochranná lhůta není stanovena, činí čtyřicet osm hodin.
- 5.8 S výjimkou vakcinace, odstraňování parazitů a povinných eradikačních plánů zavedených členskými státy platí, že pokud je zvíře nebo skupina zvířat podrobena v jednom roce více než dvěma či maximálně třem léčbám s podáváním chemicky syntetizovaných alopatických veterinárních léčivých přípravků nebo antibiotik (nebo více než jedné léčbě v případě zvířat, jejichž produktivní životní cyklus je kratší než jeden rok), dotčená zvířata nebo produkty získané z těchto zvířat nemohou být prodávány jakožto produkty vyprodukované v souladu s tímto nařízením a zvířata musí být se souhlasem kontrolního orgánu nebo subjektu podrobena přechodným obdobím definovaným v oddílu 2 této přílohy.
6. **Řízení chovu, přeprava a označování živočišných produktů**
- 6.1 *Postupy při chovu*
- 6.1.1 Rozmnožování by v ekologickém chovu mělo být v zásadě založeno na přírodních metodách. Inseminace je přesto povolena. Jiné formy umělé nebo asistované reprodukce (například přenos embrya) jsou zakázány.
- 6.1.2 V ekologickém zemědělství se nesmí systematicky provádět operace, jako je připevňování gumových kroužků na ocasy ovcí, krácení ocasů, ořezávání zubů a zobáku nebo odnímání rohů. Nicméně některé z těchto operací mohou být povoleny kontrolním orgánem nebo subjektem z důvodů bezpečnosti (například odnětí rohů u mláďat) nebo pokud mají za cíl zlepšit zdraví, životní podmínky či hygienu zvířat. Tyto operace musí být prováděny v nevhodnějším věku zvířat, kvalifikovaným personálem a s omezením utrpení zvířat na minimum.
- 6.1.3 Fyzická kastrace je v zájmu zajištění kvality produktů a zachování tradičních výrobních postupů (vepří, volí, kapouni atd.) povolena, ale jedině za podmínek uvedených v poslední větě bodu 6.1.2.
- 6.1.4 Je zakázáno nechávat zvířata přivázaná. Odchylně od této zásady může však kontrolní orgán nebo subjekt povolit tento postup v jednotlivých případech, pokud chovatel prokáže, že je to nutné pro bezpečnost nebo dobré životní podmínky zvířat, a pod podmínkou, že jsou zvířata přivazována jen na omezenou dobu.
- 6.1.5 Odchylně od ustanovení bodu 6.1.4 může být v budovách postavených před 24. srpnem 2000 přivazován skot, pokud je zajištěn pravidelný výběh a chov je v souladu s požadavky dobrých životních podmínek pro zvířata, včetně zajištění pohodlné podestýlky a individuálního zacházení. Tato odchylka, která musí být schválena kontrolním orgánem nebo subjektem, se použije po přechodnou dobu do 31. prosince 2010.
- 6.1.6 Na základě další odchylky může být skot v malých hospodářstvích přivazován, pokud jej není možno chovat ve skupinách, které by vyhovovaly jeho etologickým potřebám, a to za podmínky, že má alespoň dvakrát v týdnu zajištěn přístup na pastviny, venkovní oblasti volného pohybu

nebo venkovní výběhy. Tato odchylka, která musí být schválena kontrolním orgánem nebo subjektem, se použije na hospodářství, která splňují požadavky vnitrostátních předpisů ohledně ekologické živočišné výroby použitelných do 24. srpna 2000, nebo pokud neexistují, soukromoprávních norem přijímaných či uznávaných členskými státy.

6.1.7 Nejpozději do 31. prosince 2006 předloží Komise zprávu o provádění ustanovení bodu 6.1.5.

6.1.8 Pokud jsou zvířata chována ve skupinách, velikost skupiny musí záviset na vývojovém stádiu a na etologických potřebách daného druhu. Je zakázáno chovat zvířata za podmínek nebo s použitím výživy, které by mohly způsobit chudokrevnost.

6.1.9 Pokud jde o drůbež, minimální věk při porážce činí:

81 dní u kuřat,

150 dní u kapounů,

49 dní u kachen pekingských,

70 dní u samiček kachny pižmové,

84 dní u samečků kachny pižmové,

92 dní u kachen křížených mulard,

94 dní u perliček,

140 dní u krůt a hus na pečení.

V případě, že výrobci nepoužívají tato pravidla minimálního věku při porážce, musí volit kmeny s pomalým růstem.

6.2 *Přeprava*

6.2.1 Přeprava zvířat musí být prováděna tak, aby se v souladu s platnými vnitrostátními předpisy nebo předpisy Společenství omezil stres způsobovaný zvířatům. Nakládka i vykládka musí být prováděny opatrně a bez použití jakékoliv elektrické stimulace k nucení zvířat. Používání jakýchkoliv alopatických trankvilizérů před a v době přepravy je zakázáno.

6.2.2 V době před porážkou a ve chvíli porážky musí být se zvířaty jednáno tak, aby se jejich stres omezil na minimum.

6.3 *Označování živočišných produktů*

6.3.1 Označování zvířat a produktů z nich musí být zajištěno na všech stupních produkce, přípravy, přepravy a uvedení na trh.

7. **Statková hnojiva**

7.1 Celkové množství statkových hnojiv, jak jsou definována ve směrnici 91/676/EHS (**), použitých v hospodářství nesmí přesáhnout 170 kg dusíku ročně na hektar zemědělsky využitě půdy, což je množství stanovené v příloze III výše zmíněné směrnice. V případě potřeby se v zájmu zamezení překročení výše zmíněné mezní hodnoty sníží intenzita chovu.

7.2 Pro účely určení vhodné intenzity chovu stanoví příslušné orgány členských států počty zvířat odpovídající hodnotě 170 kg dusíku ročně na hektar zemědělsky využitě půdy pro jednotlivé kategorie hospodářských zvířat, přičemž orientační hodnoty jsou uvedeny v příloze VII.

7.3 Členské státy sdělí Komisi a ostatním členským státům veškeré odchylky od uvedených hodnot a rovněž důvody, které je k takovým změnám vedly. Tento požadavek se týká výhradně výpočtu maximálního počtu zvířat za účelem zajištění toho, aby mezní hodnota 170 kg dusíku ze statkových hnojiv na hektar a rok nebyla překročena. Netýká se hodnot intenzity chovu z hlediska zdraví a dobrých životních podmínek zvířat stanovených v oddílu 8 a v příloze VIII.

- 7.4 Ekologická hospodářství mohou navázat spolupráci s jinými hospodářstvími nebo podniky, které vyhovují ustanovením tohoto nařízení, za účelem rozmetání přebytečných statkových hnojiv z ekologické produkce. Mezní hodnota 170 kg dusíku ze statkových hnojiv ročně na hektar zemědělsky využitě půdy bude vypočtena na základě všech jednotek ekologického zemědělství, které se účastní této spolupráce.
- 7.5 Členské státy mohou stanovit nižší mezní hodnoty než hodnoty stanovené v bodech 7.1 až 7.4 se zohledněním vlastností dané plochy, použití dalších dusíkatých hnojiv a zásobování plodin dusíkem z půdy.
- 7.6 Zařízení určená ke skladování statkových hnojiv musí být schopná zabránit znečištění vody přímým vypouštěním nebo odtékáním a prosakováním do půdy.
- 7.7 V zájmu správného hospodaření s hnojivou musí být kapacita zařízení určených ke skladování statkových hnojiv větší než kapacita potřebná v nejdelsím období roku, během něhož je používání hnojiva nevhodné (podle pravidel správné zemědělské praxe definovaných členskými státy) nebo je zakázáno, a sice v případech, kdy se výrobní jednotka nachází v oblasti označené za citlivou na dusičnany.

8. Venkovní oblasti volného pohybu a chovatelské budovy

8.1 Obecné zásady

- 8.1.1 Podmínky ustájení zvířat musí odpovídat fyziologickým a etologickým potřebám zvířat (např. potřebám volnosti pohybu a pohodlí). Zvířata musí mít zajištěn jednoduchý přístup k výživě a k vodě. Tepelná izolace, vytápění a větrání budov musí zajistit, aby se proudění vzduchu, prašnost, teplota, relativní vlhkost vzduchu a koncentrace plynů udržovaly v rozmezí, které není pro zvířata škodlivé. Budova musí dovolovat hojný přístup přirozeného větrání a denního světla.
- 8.1.2 Venkovní oblasti volného pohybu a venkovní výběhy musí v případě potřeby v závislosti na místních klimatických podmínkách a na daném plemeni poskytovat dostatečnou ochranu před deštěm, větrem, sluncem a extrémními teplotami.

8.2 Intenzita chovu a opatření proti nadměrnému spásání

- 8.2.1 Ustajovací prostory nejsou povinné v oblastech s příhodnými klimatickými podmínkami, které zvířatům umožňují žít venku.
- 8.2.2 Intenzita chovu v budovách musí zajišťovat pohodlí zvířat, především v závislosti na jejich druhu, plemeni a věku. Musí rovněž zohledňovat etologické potřeby zvířat, které závisí především na velikosti skupiny a na pohlaví zvířat. Optimální intenzita chovu je taková, která zajišťuje zvířatům dobré životní podmínky, a to tak, že jim poskytuje dostatečný prostor k tomu, aby mohla pobývat přirozeně vstoj, aby si mohla jednoduše lehnout, otáčet se, provádět očistu, pobývat ve všech přirozených polohách a provádět všechny přirozené pohyby jako například protáhnout se a zatřepat křídly.
- 8.2.3 Minimální rozloha stájí a volných výběhů, jakož i jiné parametry prostor, určených pro různé druhy a kategorie zvířat, jsou stanoveny v příloze VIII.
- 8.2.4 Intenzita chovu na pastvách, dalších travnatých plochách, vřesovištích, mokřadech a jiných přírodních nebo částečně přírodních stanovištích musí být dostatečně nízká, aby nedocházelo k udusání půdy a nadměrnému spásání vegetace.
- 8.2.5 Stáje, kotce, zařízení a potřeby musí být řádně čištěny a dezinfikovány, aby se zabránilo přenosu infekce a usídlení patogenních organismů. Pouze produkty vyjmenované v příloze II části E mohou být použity k čištění a dezinfekci chovatelských budov a zařízení. Trus, moč a nespotebované nebo vyspané či vylité krmivo musí být odstraňovány co nejčastěji, aby se omezil na minimum zápach a aby pachem nebyli přitahováni hlodavci nebo mouchy. K hubení hmyzu a jiných škodlivých organismů v budovách a jiných zařízeních, kde jsou ustájena zvířata, mohou být použity pouze produkty vyjmenované v příloze II části B oddílu 2.

- 8.3 *Savci*
- 8.3.1 S výhradou ustanovení bodu 5.3 musí mít všichni savci přístup na pastvinu, venkovní oblast volného pohybu nebo venkovní výběh, který může být částečně zastřešen, a musí mít přístup do těchto míst, pokud to jejich fyziologický stav, povětrnostní podmínky a stav půdy dovolují, s výjimkou případů, kdy to zakazují předpisy Společenství nebo členských států ohledně specifických veterinárních otázek. Býložravci musí mít přístup na pastvinu, kdykoliv to podmínky umožňují.
- 8.3.2 Pokud mají býložravci přístup na pastviny v období pastvy a pokud zařízení na přezimování umožňují zvířatům volnost pohybu, je možno se odchýlit od povinností umožnit přístup na venkovní oblasti volného pohybu nebo venkovní výběhy v zimních měsících.
- 8.3.3 Nehledě na poslední větu bodu 8.3.1 musí mít býci starší jednoho roku přístup na pastvinu nebo na venkovní oblast volného pohybu či venkovní výběh.
- 8.3.4 Odchylně od bodu 8.3.1 může závěrečná fáze výkrmu skotu, prasat a ovcí na maso probíhat ve vnitřních prostorách, pokud ovšem doba strávená uvnitř nepřesahuje pětinu jejich života a každopádně není delší než tři měsíce.
- 8.3.5 Podlahy chovatelských budov musí být hladké, ale nesmějí být kluzké. Nejméně polovina celkové plochy podlahy musí být pevná a nemůže tedy sestávat z roštové podlahy nebo mřížové konstrukce.
- 8.3.6 Chovatelské budovy musí být vybaveny pohodlným, čistým a suchým prostorem na spaní/odpočinek o dostatečné rozloze, který je tvořen pevnou konstrukcí bez roštů. Prostor k odpočinku musí být vybaven dostatečně velkým suchým místem ke spaní, které je pokryto podestýlkou. Podestýlka musí sestávat ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu. Podestýlka může být vylepšena a obohacena o veškeré minerální produkty povolené v ekologickém zemědělství k použití jakožto hnojiva podle přílohy II části A.
- 8.3.7 Pokud se týká chovu telat, počínaje 24. srpnem 2000 musí veškerá hospodářství bez odchylky dodržovat směrnici Rady 91/629/EHS (***), kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat. Ustájení telat starších jednoho týdne v jednotlivých boxech je zakázáno.
- 8.3.8 Pokud jde o chov prasat, počínaje 24. srpnem 2000 musí veškerá hospodářství dodržovat směrnici Rady 91/630/EHS (****), kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat. Prasnice musí být ovšem chovány ve skupinách, kromě období konce březosti a období kojení. Selata nesmějí být ustájena na etážových plošinách nebo v klecích. Oblasti volného pohybu musí zvířatům umožňovat vykonávat svou potřebu a rýt. Pro účely rytí mohou být použity různé substráty.
- 8.4 *Drůbež*
- 8.4.1 Drůbež musí být chována volně a nesmí být držena v klecích.
- 8.4.2 V zájmu zajištění dobrých životních podmínek nebo vyhovění hygienickým podmínkám musí mít vodní ptactvo přístup k tekoucí vodě, rybníku nebo jezeru vždy, kdy to povětrnostní podmínky dovolují.
- 8.4.3 Budovy pro všechnu drůbež musí splňovat následující minimální podmínky:
- nejméně třetina plochy musí být pevná, nesmí tedy sestávat z roštových nebo mřížových konstrukcí, a musí být pokryta stelivem, jako je např. sláma, dřevěné hobliny, písek nebo rašelina,
  - v drůbežárně pro nosnice musí dostatečně velká část podlahové plochy přístupná slepicím sloužit jako sběrné místo pro trus,
  - budovy musí být vybaveny hřady, jejichž počet a rozměry jsou uzpůsobeny velikosti skupiny a rozměrům ptáků podle ustanovení přílohy VIII,
  - musí být vybaveny vstupními a výstupními otvory odpovídajících rozměrů o celkové délce nejméně 4 m na 100 m² plochy budovy pro ptáky,

- v jedné drůbežárně nesmí být ustájeno více než
    - 4 800 kuřat,
    - 3 000 nosnic,
    - 5 200 perliček,
    - 4 000 kachen pizmových či pekingských nebo 3 200 samců těchto druhů nebo jiných kachen,
    - 2 500 kapounů, hus nebo krůt,
  - celková užitečná plocha drůbežáren pro drůbež na maso je nejvýše 1 600 m² v rámci jedné výrobní jednotky.
- 8.4.4 V případě nosnic může být denní světlo doplněno o umělé s cílem zajištění maximálně šestnácti hodin světla denně, přičemž musí být zajištěna souvislá doba nočního klidu bez umělého světla o délce nejméně osmi hodin.
- 8.4.5 Drůbež musí mít přístup do venkovního výběhu, kdykoliv to povětrnostní podmínky umožňují a (vždy, kdy je to možné) nejméně po dobu odpovídající třetině jejího života. Tyto venkovní výběhy musí být převážně pokryty vegetací, musí být vybaveny ochrannými zařízeními a musí umožnit drůbeži snadný přístup k žlabům s vodou a krmivem v dostatečném množství.
- 8.4.6 Z hygienických důvodů musí být v době mezi dvěma výrobními cykly chované drůbeže budovy vyprázdněny od veškerých zvířat. Během této doby musí být budovy a zařízení vyčištěny a vydezinfikovány. Kromě toho na konci každého výrobního cyklu musí být výběhy ponechány prázdné, aby se umožnil opětovný růst vegetace, a taktéž z hygienických důvodů. Doba, po níž musí být výběhy prázdné, stanoví členské státy a své rozhodnutí sdělí Komisi a ostatním členským státům. Tyto požadavky se nevztahují na drůbež, jež je chována v malém počtu, není chována na výběžích a může se volně pohybovat po celý den.
- 8.5 *Obecná odchylka týkající se ustájení zvířat*
- 8.5.1 Odchylně od ustanovení bodů 8.3.1, 8.4.2, 8.4.3 a 8.4.5 a od údajů o intenzitě chovu stanovených v příloze VIII mohou příslušné orgány členských států povolit odchylky od požadavků obsažených v těchto bodech a v příloze VIII po přechodnou dobu do 31. prosince 2010. Tato odchylka se může použít pouze na hospodářství s živočišnou výrobou, jejichž stávající budovy byly postaveny před 24. srpnem 1999, a to za podmínky, že tyto budovy sloužící k ustájení zvířat jsou v souladu s vnitrostátními předpisy v oblasti ekologického chovu platnými před tímto datem, nebo pokud neexistují, se soukromoprávními normami přijímanými či uznávanými členskými státy.
- 8.5.2 Hospodářské subjekty, které tuto odchylku využijí, musí předložit kontrolnímu orgánu nebo subjektu plán obsahující opatření, jež zajistí dodržení ustanovení tohoto nařízení na konci období odchylky.
- 8.5.3 Komise předloží do 31. prosince 2006 zprávu o provádění ustanovení uvedených v bodě 8.5.1.

C. VČELAŘSTVÍ A VČELAŘSKÉ PRODUKTY

1. Obecné zásady

- 1.1 Včelařství je důležitou činností, která přispívá k ochraně životního prostředí a k zemědělsko-lesnické produkci díky opylování.
- 1.2 Kvalifikace včelařských produktů jako produktů pocházejících z ekologické produkce úzce závisí jak na vlastnostech použitého ošetření úlů, tak na kvalitě životního prostředí. Tato kvalifikace závisí rovněž na podmínkách získávání, zpracování a skladování včelařských produktů.
- 1.3 Pokud jeden hospodářský subjekt provozuje více včelařských jednotek v jedné oblasti, všechny tyto jednotky musí být v souladu s ustanoveními tohoto nařízení. Odchylně od této zásady může hospodářský subjekt provozovat jednotky, které nejsou v souladu s tímto nařízením, pokud tyto odpovídají všem jeho ustanovením s výjimkou ustanovení bodu 4.2 ohledně umístění včelínů. V takovém případě nemůže být produkt prodáván s odkazem na ekologickou metodu produkce.

2. Přechodné období

- 2.1 Včelařské produkty mohou být prodávány s odkazem na ekologickou metodu produkce, pouze pokud ustanovení tohoto nařízení byla dodržována nejméně po dobu jednoho roku. V průběhu přechodného období musí být vyměněn vosk v souladu s ustanoveními bodu 8.3.

3. Původ včel

- 3.1 Při výběru druhů je třeba brát v úvahu schopnost zvířat přizpůsobit se místním podmínkám, jejich životaschopnost a jejich odolnost vůči chorobám. Přednost má užívání evropských druhů *Apis mellifera* a jejich místních ekotypů.
- 3.2 Včelíny musí být vytvářeny rozdělováním včelstev nebo nákupem rojů či úlů pocházejících z jednotek vyhovujících ustanovením tohoto nařízení.
- 3.3 Na základě první odchylky mohou s výhradou předchozího souhlasu kontrolního orgánu nebo subjektu stávající včelíny ve výrobní jednotce, které nevyhovují ustanovením tohoto nařízení, přejít na ekologickou metodu produkce.
- 3.4 Na základě druhé odchylky je možné kupovat samostatné roje od včelařů, kteří neprodukují v souladu s tímto nařízením, po přechodnou dobu do 24. srpna 2002 s výhradou přechodného období.
- 3.5 Na základě třetí odchylky povolí kontrolní orgán nebo subjekt přestavbu včelínů, jestliže včelíny vyhovující ustanovením tohoto nařízení nejsou k dispozici, v případě vysoké úmrtnosti zvířat způsobené chorobami nebo katastrofami, s výhradou přechodného období.
- 3.6 Na základě čtvrté odchylky může být s cílem obnovy včelína do jednotky s ekologickou produkcí včleněno ročně 10 % včelích královen a rojů nevyhovujících ustanovením tohoto nařízení za podmínky, že tyto včelí královny a roje budou umístěny do úlů, jejichž pláсты nebo podkladové pláсты pocházejí z jednotek s ekologickou produkcí. V takovém případě se přechodné období neuplatňuje.

4. Umístění včelínů

- 4.1 Členské státy mohou určit oblasti nebo území, kde není možné provozovat včelařství podle tohoto nařízení. Včelaři musí poskytnout kontrolnímu orgánu nebo subjektu mapu v přiměřeném měřítku s vyznačením umístění včelínů, jak je uvedeno v příloze III části A1 bodě 2 první odrážce. V případě, že tyto oblasti nejsou označeny, musí včelař dodat kontrolnímu orgánu nebo subjektu náležitou dokumentaci a doklady včetně případných rozborů, aby prokázal, že oblasti přístupné jeho včelstvům vyhovují podmínkám stanoveným v tomto nařízení.
- 4.2 Umístění včelínů musí:
- zaručovat dostatek přírodního nektaru, medovice a pylu pro včely a přístup k vodě;
  - být takové, aby se v okruhu 3 kilometrů zdroje nektaru a pylu skládaly převážně z plodin produkovaných ekologickou metodou produkce nebo z přirozené vegetace v souladu s ustanoveními článku 6 a přílohy I tohoto nařízení a z plodin, které se neřídí ustanoveními tohoto nařízení, avšak jsou ošetřovány metodami s malým dopadem na životní prostředí, jako jsou například metody uvedené v programech vypracovaných na základě nařízení (EHS) č. 2078/92 (****), které nemohou podstatně ovlivnit kvalifikaci včelařských produktů jako produktů z ekologické produkce;
  - zajišťovat dostatečnou vzdálenost od všech zdrojů nezemědělské produkce, které by mohly způsobovat znečištění, např.: městská centra, dálnice, průmyslové oblasti, skládky, spalovny odpadů atd. Kontrolní orgány nebo subjekty učiní opatření, která zajistí splnění tohoto požadavku.

Výše zmíněné požadavky se nevztahují na oblasti, v nichž neprobíhá doba květu, nebo na období zimního spánku včel.

5. Výživa

- 5.1 Na konci produkčního období musí být v úlech ponechány dostatečné zásoby medu a pylu pro přezimování.

- 5.2 Umělá výživa včelstev je povolena, pokud je přežití úlů ohroženo extrémními klimatickými podmínkami. Umělá výživa musí sestávat z medu z ekologické produkce, a to přednostně z téže výrobní jednotky.
- 5.3 Na základě první odchylky od bodu 5.2 mohou příslušné orgány členských států pro umělou výživu povolit použití cukrového sirupu nebo melasy z ekologické produkce namísto medu z ekologické produkce, zvláště pokud vlivem klimatických podmínek dochází ke krystalizaci medu.
- 5.4 Na základě druhé odchylky může kontrolní orgán nebo subjekt po přechodnou dobu do 24. srpna 2002 povolit k umělé výživě cukrový sirup, melasu a med, na které se nevztahuje toto nařízení.
- 5.5 Do záznamů o včelínech se o použití umělé výživy zapisují tyto informace: druh produktu, data, množství a úly, v nichž byla umělá výživa použita.
- 5.6 Ve včelařství provozovaném v souladu s tímto nařízením se nesmějí používat jiné produkty než produkty uvedené v bodech 5.1 až 5.4.
- 5.7 Umělá výživa se může použít pouze v období mezi poslední snůškou medu a patnácti dny před začátkem dalšího období produkce nektaru nebo medovice.

6. Prevence chorob a veterinární péče

- 6.1 Prevence chorob ve včelařství spočívá na následujících zásadách:
- výběr vhodných odolných plemen;
  - používání postupů, které podporují odolnost vůči chorobám a prevenci infekcí, jako např. pravidelná výměna královen, systematická kontrola úlů s cílem odhalení zdravotních anomálií, kontrola samčího plodiště v úlech, pravidelná dezinfekce materiálů a vybavení, zničení kontaminovaného materiálu nebo zdrojů, pravidelná obnova vosku a vytvoření dostatečných zásob pylu a medu v úlech.
- 6.2 Pokud přes všechna výše zmíněná preventivní opatření včelstva onemocní nebo se nakazí, musí být okamžitě ošetřena a případně mohou být umístěna do izolovaných včelínů.
- 6.3 Používání veterinárních léčivých přípravků se ve včelařství provozovaném v souladu s tímto nařízením musí řídit následujícími zásadami:
- mohou být podány, pokud je použití k tomuto účelu povoleno v členském státě v souladu s příslušnými předpisy Společenství nebo vnitrostátními předpisy v souladu s právem Společenství;
  - fytoterapeutické a homeopatické přípravky musí mít přednost před chemicky syntetizovanými alopatickými léčivými přípravky za podmínky, že mají skutečný terapeutický účinek na chorobu, která je léčena;
  - pokud se výše zmíněné přípravky ukáží jako neúčinné nebo bude hrozit, že se ukáží jako neúčinné k vymýcení choroby nebo nákazy, která by mohla zničit včelstva, je možno se uchýlit k chemicky syntetizovaným alopatickým léčivým přípravkům, a to na zodpovědnost veterináře nebo jiných osob pověřených členským státem a aniž tím jsou dotčeny zásady uvedené pod písm. a) a b);
  - použití chemicky syntetizovaných alopatických léčivých přípravků za účelem preventivní léčby je zakázáno;
  - aniž tím je dotčena zásada uvedená pod písmenem a), použití kyseliny mravenčí, mléčné, octové a šťavelové a následujících látek: mentholu, thymolu, eukalyptolu nebo kafru může být povoleno v případě varroázy.
- 6.4 Mimo výše zmíněné zásady je povolena veterinární péče nebo ošetření úlů, plástů atd., nařizují-li tuto péči či ošetření vnitrostátní předpisy nebo předpisy Společenství.
- 6.5 Pokud je léčba prováděna pomocí chemicky syntetizovaných alopatických léčivých přípravků, léčená včelstva musí být po dobu léčby umístěna do izolovaných včelínů a veškerý vosk musí být vyměněn za vosk odpovídající ustanovením tohoto nařízení. Od tohoto okamžiku se na včelstva vztahuje roční přechodné období.

6.6 Požadavky uvedené v předchozím bodě se nevztahují na produkty uvedené v bodě 6.3 písm. e).

6.7 Pokud musí být použity veterinární léčivé přípravky, je třeba jasně zaznamenat druh přípravku (s upřesněním aktivních farmaceutických látek), jakož i podrobné informace o diagnóze, dávkování, způsobu podávání, době léčby a zákonné ochranné lhůtě. Tyto informace musí být sděleny kontrolnímu orgánu nebo subjektu před uvedením produktů na trh jako produktů ekologického zemědělství.

7. Řízení chovu a označování

7.1 Zakazuje se likvidace včel v plástech jakožto metoda spojená se získáváním včelařských produktů.

7.2 Zakazuje se veškeré mrzačení včel jako například přistřihování křídel včelích královen.

7.3 Při výměně včelích královen se povoluje zabití staré včelí královny.

7.4 Likvidace samčího plodiště se povoluje pouze za účelem tlumení varroázy.

7.5 Při vytáčení medu se zakazuje používání chemicky syntetizovaných odpuzovačů.

7.6 O umístění včelína jakož i o označování úlů musí být veden záznam. Kontrolní orgán nebo subjekt musí být informován o přemísťování včelínů ve lhůtě s ním dohodnuté.

7.7 Zvláštní péče musí být věnována zajištění náležitých postupů při vytáčení, zpracování a skladování včelařských produktů. Veškerá opatření přijatá za účelem vyhovění těmto požadavkům musí být zaznamenána.

7.8 Do záznamů o včelíně se musí zapisovat sejmutí medníku a vytáčení medu.

8. Vlastnosti úlů a materiály používané ve včelařství

8.1 Úly musí být v zásadě vyrobeny z přírodních materiálů, nezávadných z hlediska životního prostředí ani z hlediska včelařských produktů.

8.2 S výjimkou produktů uvedených v bodě 6.3 písm. e) smějí být v úlech používány pouze přírodní látky, jako jsou propolis, vosk a rostlinné oleje.

8.3 Včelí vosk určený pro podkladové plásty musí pocházet z jednotek ekologického zemědělství. Odchylně od tohoto ustanovení a zvláště v případě nových zařízení nebo během přechodného období může kontrolní orgán nebo subjekt za výjimečných okolností povolit použití včelího vosku, který není vyroben v takových jednotkách, pokud včelí vosk pocházející z ekologické produkce není na trhu, a pod podmínkou, že pochází z víček buněk.

8.4 Použití plástů s plodišti k vytáčení medu je zakázáno.

8.5 K ochraně materiálu (rámků, úlů, plástů) především proti škodlivým organismům jsou povoleny pouze vhodné výrobky vyjmenované v příloze II části B oddílu 2.

8.6 Fyzikální ošetření, např. pomocí páry nebo přímého plamene, je povoleno.

8.7 Za účelem čištění a dezinfekce materiálu, budov, vybavení a náčiní nebo produktů používaných ve včelařství jsou povoleny pouze vhodné látky vyjmenované v příloze II části E.

(^{*}) Úř. věst. L 142, 2.6.1997, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2331/98 (Úř. věst. L 291, 30.10.1998, s. 10).

(^{**}) Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1.

(^{***}) Úř. věst. L 340, 11.12.1991, s. 28. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 97/2/ES (Úř. věst. L 25, 28.1.1997, s. 24).

(^{****}) Úř. věst. L 340, 11.12.1991, s. 33.

(^{*****}) Úř. věst. L 215, 30.7.1992, s. 85. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2772/95 (Úř. věst. L 288, 1.12.1995, s. 35).“

II. Příloha II se mění takto:

1. Nadpis části B se mění takto:

„B. PESTICIDY

1. Přípravky na ochranu rostlin.“

2. Za část B oddíl 1 se vkládá následující oddíl:

„2. Produkty určené k ochraně před škůdci a chorobami v budovách a chovatelských zařízeních:

Produkty vyjmenované v oddílu 1

Přípravky proti hlodavcům.“

3. Část C „OSTATNÍ PRODUKTY“ se nahrazuje tímto:

„C. KRMNÉ SUROVINY

1. **Krmné suroviny rostlinného původu**

1.1 Zrna obilovin, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Oves setý ve formě zrn, vloček, krupičných otrub, slupek a otrub; ječmen setý ve formě zrn, proteinů a krupičných otrub; rýže ve formě zrn, zlomkové rýže, otrub a expelerů z rýžových klíčků; proso seté ve formě zrn; žito seté ve formě zrn, krupičných otrub, krmné mouky a otrub; čirok obecný ve formě zrn; pšenice ve formě zrn, krupičných otrub, otrub, krmného lepku, lepku a klíčků; pšenice špalda ve formě zrn; tritikale ve formě zrn; kukuřice ve formě zrn, otrub, krupičných otrub, expelerů z kukuřičných klíčků a lepku; sladový květ; pivovarské mláto.

1.2 Olejnatá semena, olejnaté plody, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Řepkové semeno, expelery a slupky; sója ve formě bobů, toastovaných bobů, šrotu a slupek; slunečnicové semeno a expelery; bavlníkové semeno a expelery; lněné semeno a expelery; sezamové semeno a expelery; palmojádrové expelery; semeno řepice ve formě expelerů a slupek; dýňové semeno ve formě expelerů; olivová pulpa (získaná fyzikální extrakcí).

1.3 Semena luskovin, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Cizrna ve formě semen; ervil ve formě semen; hrachor setý ve formě semen, která byla vhodným způsobem tepelně upravena; hrách ve formě semen, krupičných otrub a otrub; bob obecný ve formě semen, krupičných otrub a otrub; bob koňský ve formě semen; vikve ve formě semen a lupina ve formě semen.

1.4 Hlízy, kořeny, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Cukrovkové řízky, sušená řepa, brambory, batáty ve formě hlízy, maniok ve formě kořenu, bramborové zdrtky (vedlejší produkt při výrobě škrobu z brambor), bramborový škrob, bramborová bílkovina a tapiok.

1.5 Ostatní semena a plody, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Lusky z rohovníku, citrusová dřev, jablečná dřev, rajčatová dřev a hroznová dřev.

1.6 Pícniny a objemná krmiva. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Vojtěška, vojtěšková moučka, jetel, jetelová moučka, tráva (získaná z pícnin), travní moučka, seno, siláž, sláma z obilovin a krmná kořenová zelenina.

- 1.7 Ostatní rostliny, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Melasa užívaná jako pojivová látka v krmných směsích, moučka z mořských řas (získaná sušením a drčením řas a promytá za účelem snížení obsahu jódu), prášky a extrakty z rostlin, bílkovinné rostlinné extrakty (pouze pro mláďata), koření a aromatické látky.

2. Krmné suroviny živočišného původu

- 2.1 Mléko a mléčné výrobky. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Syrové mléko ve smyslu článku 2 směrnice 92/46/EHS (*), sušené mléko, odstředěné mléko, sušené odstředěné mléko, podmásli, sušené podmásli, syrovátka, sušená syrovátka, sušená syrovátka částečně delaktózovaná, sušená syrovátková bílkovina (získaná fyzikální úpravou), kasein sušený a laktosa sušená.

- 2.2 Ryby, ostatní mořští živočichové, produkty a vedlejší produkty z nich. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Ryby, rybí tuk a nerafinovaný tuk z tresčích jater; autolyzáty z ryb, měkkýšů nebo korýšů, hydrolyzáty a proteolyzáty z ryb získané enzymatickou cestou, v rozpustné formě či nikoliv, jediné pro mláďata; rybí moučka.

3. Krmné suroviny minerálního původu

Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Sodík:

mořská sůl nerafinovaná

kamenná sůl hrubá

síran sodný

uhličitan sodný

hydrogenuhličitan sodný

chlorid sodný

Vápník:

lithotamnion a maerl

ulity vodních živočichů (včetně sépiové kosti)

uhličitan vápenatý

mléčnan vápenatý

glukonan vápenatý

Fosfor:

dikalcium fosfát vylučovaný z kostí

defluorizovaný dikalcium fosfát

defluorizovaný monokalcium fosfát

Hořčík:

oxid hořečnatý bezvodý

síran hořečnatý

chlorid hořečnatý

uhličitan hořečnatý

Síra:

síran sodný

(*) Úř. věst. L 268, 14.9.1992, s. 1 Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 94/71/ES (Úř. věst. L 368, 31.12.1994, s. 33).“

4. Doplňují se nové části, které znějí:

„D. DOPLŇKOVÉ LÁTKY V KRMIVECH, URČITÉ PRODUKTY POUŽÍVANÉ VE VÝŽIVĚ ZVÍŘAT (SMĚRNICE 82/471/EHS) A PROSTŘEDKY NÁPOMOCNÉ PŘI ZPRACOVÁNÍ POUŽÍVANÉ V KRMIVECH

1. Doplnkové látky v krmivech

1.1 Stopové prvky. Do této kategorie jsou zařazeny následující látky:

- E1 Železo:
uhličitan železnatý (II)
síran železnatý (II) monohydrát
oxid železitý (III)
- E2 Jód:
jodičnan vápenatý bezvodý
jodičnan vápenatý hexahydrát
jodid draselný
- E3 Kobalt:
síran kobaltnatý (II) monohydrát nebo heptahydrát
zásaditý uhličitan kobaltnatý (II) monohydrát
- E4 Měď:
oxid měďnatý (II)
zásaditý uhličitan měďnatý (II) monohydrát
síran měďnatý (II) pentahydrát
- E5 Mangan:
uhličitan manganatý (II)
oxid manganatý a oxid manganitý
síran manganatý (II) monohydrát nebo tetrahydrát
- E6 Zinek:
uhličitan zinečnatý
oxid zinečnatý
síran zinečnatý monohydrát nebo heptahydrát
- E7 Molybden:
molybdenan amonný, molybdenan sodný
- E8 Selen:
selenan sodný
seleničitan sodný

1.2 Vitaminy, provitaminy a chemicky přesně definované látky s podobnými účinky. Do této kategorie jsou zařazeny následující látky:

vitaminy povolené podle směrnice 70/524/EHS (*):

- nejlépe získané ze surovin, které se přirozeně vyskytují v krmivech nebo
- syntetické vitaminy shodné s přírodními vitaminy pouze pro monogastriická zvířata.

1.3 Enzymy. Do této kategorie jsou zařazeny následující látky:

Enzymy povolené směrnicí 70/524/EHS.

1.4 Mikroorganismy. Do této kategorie jsou zařazeny následující mikroorganismy:

Mikroorganismy povolené směrnicí 70/524/EHS.

- 1.5 Konzervanty. Do této kategorie jsou zařazeny následující látky:
- E 236 kyselina mravenčí výhradně pro silážování
  - E 260 kyselina octová výhradně pro silážování
  - E 270 kyselina mléčná výhradně pro silážování
  - E 280 kyselina propionová výhradně pro silážování
- 1.6 Pojiva, protispěkové látky a koagulanty. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:
- E 551b Oxid křemičitý koloidní
  - E 551c Křemelina (očištěné diatomické půdy)
  - E 553 Sepiolit
  - E 558 Bentonit
  - E 559 Kaolinové jíly
  - E 561 Vermikulit
  - E 599 Perlit

2. **Určité produkty používané ve výživě zvířat**

Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

–

3. **Prostředky nápomocné při zpracování používané v krmivech**

- 3.1 Produkty nápomocné při zpracování používané k silážování. Do této kategorie jsou zařazeny následující produkty:

Mořská sůl, kamenná sůl hrubá, enzymy, kvasnice, syrovátka, cukr, cukrovkové řízký, obilná mouka, melasa a mléčné, octové, mravenčí a propionové bakterie.

Pokud povětrnostní podmínky neumožňují dostatečnou fermentaci, může kontrolní orgán nebo subjekt pro výrobu siláže povolit použití kyseliny mléčné, mravenčí, propionové a octové.

E. **PRODUKTY POVOLENÉ K POUŽITÍ PRO ČIŠTĚNÍ A DEZINFEKCI CHOVATELSKÝCH BUDOV A ZAŘÍZENÍ (NAPŘ. VYBAVENÍ A NÁSTROJŮ)**

draselné a sodné mýdlo

voda a pára

vápenné mléko

vápno

pálené vápno

chlornan sodný (např. ve formě javelského louhu)

lough sodný

lough draselný

peroxid vodíku

přírodní trestí z rostlin

kyselina citrónová, peroctová, mravenčí, mléčná, šťavelová a octová

alkohol

kyselina dusičná (vybavení mlékárny)

kyselina forforečná (vybavení mlékárny)

formaldehyd

čisticí a dezinfekční prostředky na struky a zařízení pro dojení mléka

uhličitan sodný

F. OSTATNÍ PRODUKTY

(*) Úř. věst. L 270, 14.12.1970, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 98/19/ES (Úř. věst. L 96, 28.3.1998, s. 39).“

III. Příloha III se mění takto:

1. Nadpis části A se nahrazuje tímto: „A.1. Rostliny a rostlinné produkty ze zemědělské produkce nebo sběru“.
2. Vkládá se nový oddíl, který zní:

„A.2. Hospodářská zvířata a živočišné produkty z chovu zvířat:

1. Při zavádění kontrolního systému platného pro živočišnou výrobu musí producent a kontrolní subjekt vypracovat:

- celkový popis chovatelských budov, pastvin, venkovních oblastí volného pohybu, venkovních výběhů atd. a případně provozoven pro skladování, balení a zpracování zvířat, živočišných produktů, surovin a vstupů,
- celkový popis zařízení pro skladování statkových hnojiv,
- plán rozmetání těchto statkových hnojiv schválený kontrolním orgánem nebo subjektem a celkový popis oblastí převedených na rostlinnou výrobu,
- v případě potřeby písemná ujednání s jinými hospodářstvími o rozmetání statkových hnojiv,
- plán řízení jednotky ekologické živočišné výroby (např. řízení výživy, reprodukce, zdraví atd.),
- všechna praktická opatření, která je nutno přijmout na úrovni jednotky, aby bylo zajištěno dodržování tohoto nařízení.

Tento popis a příslušná opatření musí být uvedena v kontrolní zprávě spolupodepsané dotčeným producentem.

Kromě toho musí tato zpráva obsahovat závazek producenta provádět činnost podle článků 5 a 6 a podrobit se v případě protiprávního jednání výkonu opatření uvedených v čl. 9 odst. 9 a popřípadě čl. 10 odst. 3.

2. Obecné požadavky ohledně kontrol stanovené v části A.1. bodech 1 a 4 až 8 pro rostliny a rostlinné produkty se použijí i na zvířata a živočišné produkty.

Odchylně od těchto pravidel je skladování alopatických veterinárních léčivých přípravků a antibiotik v hospodářství povoleno, pokud byly předepsány veterinářem v souvislosti s léčbou podle přílohy I, pokud jsou skladovány na místě, které je pod dohledem, a pokud jsou zapsány v evidenci hospodářství.

3. Zvířata musí být označena trvalým způsobem metodami vhodnými pro daný druh, a to jednotlivě u velkých savců a jednotlivě nebo po šaržích v případě drůbeže a drobných savců.
4. Záznamy o zvířatech musí mít podobu rejstříku, který je stále uchovávan v sídle hospodářství, aby byl kdykoli k dispozici kontrolním orgánům nebo subjektům.

Tyto záznamy, které mají poskytnout celkový popis systému nakládání se stádem nebo s hejnem, musí obsahovat tyto informace:

- podle druhu, u zvířat vstupujících do hospodářství: původ a den vstupu, přechodné období, identifikační značka a veterinární záznam,
- u zvířat opouštějících hospodářství: stáří, počet kusů, hmotnost v případě porážky, identifikační značka a místo určení,

- podrobnosti o jakýchkoli ztracených zvířatech a příčiny ztráty,
  - pro krmiva: typ, včetně doplňkových krmiv, poměry různých složek v krmných dávkách a doby přístupu do venkovních oblastí volného pohybu, období stěhování stád, pokud pro ně platí nějaká omezení,
  - pro prevenci nákaz, léčení a veterinární péči: den ošetření, diagnóza, typ léčebného přípravku, léčebná metoda a předpis veterinární péče veterinárním lékařem s uvedením důvodů a ochranných lhůt před uvedením živočišných produktů na trh.
5. Pokud hospodářský subjekt provozuje více chovů v rámci jedné oblasti, podléhají i jednotky, které produkují zvířata nebo živočišné produkty nespádající do článku 1, kontrolnímu systému pokud jde o první, druhou a třetí odrážku bodu 1 této části o hospodářských zvířatech a živočišných produktech a pokud jde o ustanovení týkající se řízení chovu, záznamů o zvířatech a zásad skladování produktů používaných v živočišné výrobě.“
3. Nadpis části B se nahrazuje tímto:
- „B. Jednotky připravující rostlinné a živočišné produkty a potraviny složené z rostlinných a živočišných produktů.“
4. Nadpis části C se nahrazuje tímto:
- „C. Dovozy rostlinných produktů, živočišných produktů a potravin složených z rostlinných nebo živočišných produktů ze třetích zemí.“
- IV. V příloze VI se za první pododstavec pod nadpisem „Obecné zásady“ vkládá nový pododstavec, který zní: „Dokud nebudou přijata ustanovení oddílů A a B této přílohy se s cílem pojmout zvláště přípravu potravin složených z jednoho nebo více živočišných produktů použijí vnitrostátní předpisy.“
- V. Doplnují se nové přílohy VII a VIII, které znějí:

„PŘÍLOHA VII

Maximální počet zvířat na hektar Třída nebo druh zvířat	Maximální počet zvířat na hektar odpovídající 170 kg N/ha/rok
koně starší šesti měsíců	2
telata na výkrm	5
ostatní skot do stáří 1 roku	5
skot od 1 do 2 let – býci	3,3
skot od 1 do 2 let – jalovice	3,3
býci staří 2 a více let	2
plemenné jalovice	2,5
jalovice na výkrm	2,5
dojnice	2
vyřazené dojnice	2
ostatní krávy	2,5
plemenné samice králíka	100
bahnice	13,3
kozy	13,3
selata	74
plemenné prasnice	6,5
prasata na výkrm	14
ostatní prasata	14
kuřata na výkrm	580
nosnice	230

PŘÍLOHA VIII

Minimální vnitřní a venkovní plocha a další charakteristiky ustájení podle jednotlivých druhů a typů produkce

1. SKOT, OVCE A PRASATA

	Vnitřní plocha (čistá plocha, kterou mají zvířata k dispozici)		Venkovní plocha (oblasti volného pohybu mimo pastvin)
	minimální živá hmotnost (kg)	m ² na hlavu	m ² na hlavu
skot a koně – plemenní a na výkrm	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	více než 350	5, přičemž minimálně 1 m ² /100 kg	3,7, přičemž minimálně 0,75 m ² /100 kg
dojnice		6	4,5
plemenní býci		10	30
ovce a kozy		1,5 na ovci/kozu	2,5
		0,35 na jehně/kůzle	0,5 na jehně/kůzle
prasnice po porodu se selaty do stáří 40 dní		7,5 na svini	2,5
prasata na výkrm	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
selata	starší 40 dní a do 30 kg	0,6	0,4
plemenná prasata		2,5 na samici	1,9
		6,0 na samce	8,0

2. DRŮBEŽ

	Vnitřní plocha (čistá plocha, kterou mají zvířata k dispozici)			Venkovní plocha (m ² plochy na hlavu rotačně)
	počet zvířat/m ²	cm hřadu/ zvíře	hnízdo	
nosnice	6	18	8 nosnic na hnízdo nebo v případě společného hnízda 120 cm ² na ptáka	4 za podmínky nepřekročení meze 170 kg N/ha ročně
drůbež na výkrm (v pevných zařízeních)	10, přičemž maximálně 21 kg živé hmotnosti na m ²	20 (pouze u perliček)		4 na brojlera a perličku 4,5 na kachnu 10 na krůtu 15 na husu U všech těchto druhů nesmí být překročena mez 170 kg N/ha ročně.
drůbež na výkrm (v pojízdných zařízeních)	16 (*) v pojízdných drůbežárnách, přičemž maximálně 30 kg živé hmotnosti na m ²			2,5 za podmínky nepřekročení meze 170 kg N/ha ročně

(*) Pouze u pojízdných drůbežáren, jejichž podlahová plocha nečiní více než 150 m² a které jsou přes noc otevřené.